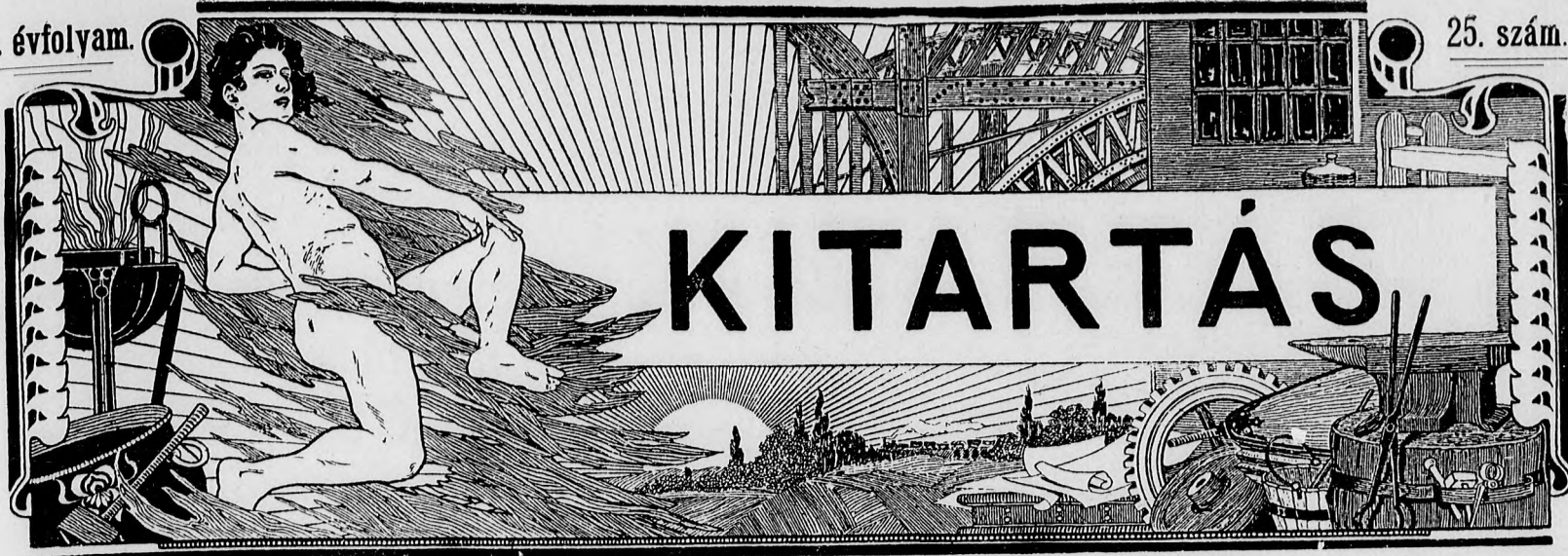

1900. június hó 24-én.

II. évfolyam.

25. szám.

Társadalmi, szépirodalmi és ismeretterjesztő hetilap.

MEGJELENIK VASÁRNAPONKINT.

Előfizetési díj:
Helyben és vidéken postaküldéssel24 korona.
Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a *Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaság*nál 2000 koronára vannak biztosítva.

Felelős szerkesztő:
SZENTESSY GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
VIII. ker., Köztemető-út 3. sz.
Telefon szám 58-61.

Felkérjük tisztelt tagjainkat, hogy a Szerkesztői üzeneteket nagy figyelemmel olvassák el és pedig azért, mert a beküldött összegeknél felmerült többletről vagy hiányról ott értesítjük tagjainkat, azonfelül a legtöbb kérdésre ott válaszolunk.

Vasutak ünnepe.

Szerdán délelőtt tartotta tizenhatodik technikus gyűlését a *Német-Osztrák-Magyar Vasut-Egyesület* és ez alkalommal ünnepelték az egyesület fennállásának félszázados évfordulóját is. Az ünnepi ülésen, amely a Keleti pályaudvar dísztermében folyt le, Ludwigh Gyula, a magyar államvasutak elnökgazdája elnökölt.

Jelen voltak: Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter, Kranold titkos főkormánytanácsos, a berlini királyi vasutigazgatóság elnöke, Bischof, osztrák vasuti miniszteriumi osztályfőnök, Ebermayer Gusztáv, a bajor államvasutak vezérigazgatója, pardányi Brahm lovag, a Déli vasut helyettes vezérigazgatója, Thaly Emil, a Dunai gőzhajóstársaság igazgatója, Ráth Péter, a Kassa-Oderbergi vasut vezérigazgatója, Heltai Ferencz képviselő, Fuchs igazgató (Württemberg), Borries kormánytanácsos (Hannover), Lochner építészeti titkos tanácsos, (Erfort), Housselle építészeti titkos tanácsos, lovag Grimburg udvari tanácsos (Bécs), Ast és Rayl kormánytanácsosok (Ferdinánd császári Északi Vasut), Prenninger építészeti főtanácsos (Déli Vasut), Hohenegger építészeti főtanácsos (Északnyugati Vasut), Robitsek és Marx miniszteri tanácsosok, Vértessy Kálmán osztálytanácsos, Perner főfelügyelő, Maléter Zol-

tán, a szamosvölgyi vasut igazgatója, Banovits miniszteri tanácsos, államvasuti igazgató és mások.

Ludwigh elnök üdvözli a megjelenteket és átadja a szót Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszternek.

A miniszter üdvözli az egyesület tagjait, akik Budapestet választották gyűlésük színhelyének és a legnagyobb sikert kívánja működésüknek. Az egyesület ezuttal megünnepli fennállásának ötvenedik évfordulóját is. A mai korban egy technikus-egyesületnek minden gyűlése újabb haladást jelent. Kötelességének tartja elmondani, hogy az egyesület működése legfelsőbb helyről a legteljesebb méltánnyal és elismeréssel találkozik, minek jeléül Ó felsége kitüntetésekkel adományozott, amelyeknek jegyzékét az elnöknek adja át. E kitüntetések egyes személyeket illetnek, de nemcsak e személyek érdemeinek szólnak, hanem egyuttal az összesség érdemeinek méltánnyal is jelentik. Egy kitüntetésről a jegyzékben nincs említés. Ez, ugymond, tisztelt elnökünket illeti, akinek ezennel legjobb szerencsekívánataim kíséretében átnyujtom. (Lelkes éljenzés.)

Ezután a miniszter átnyujtotta a második osztályu vaskorona-rend jelvényeit Ludwigh Gyula elnöknek, aki meghatottan köszönte meg a kitüntetést. Ludwigh elnök bejelentette

azután, hogy a király Ebermayer Gusztávnak, a bajor államvasutak igazgatójának a Ferencz József-rend nagykeresztjét, Mahler Jenő kormánytanácsosnak a II. osztályu vaskorona-rendet, Werchan és Lechner építészeti titkos tanácsosoknak a berlini királyi vasutigazgatóságnál a Ferencz József-rend középkeresztjét, Borrics Ágostnak a hannoveri királyi vasutigazgatóság kormány- és építészeti tanácsosának, valamint Robitsek Sándor miniszteri tanácsosnak, a magyar államvasutak igazgatójának a Lipót-rend lovagkeresztjét, végül Perner Gyulának, a magyar államvasutak főfelügyelőjének a királyi tanácsosi czimet adományozta. A kitüntetettek lelkesen megéljeneztek

Kranold, a berlini királyi vasutigazgatóság elnöke Thielen porosz közmunkaügyi miniszter üdvözetét tolmácsolja. Örömmel tudatja, hogy Vilmos császár porosz érdemjelekkel tüntette ki a műszaki bizottság tagjait és pedig a II. osztályu koronarendet a csillaggal Banovits Kajetán miniszteri tanácsosnak a magyar államvasutak igazgatójának és Schützingert udv. tanácsosnak s vezérigazgatósági tanácsosnak; a másodosztályu királyi koronarendet Prenninger építészeti főtanácsosnak és a harmadosztályu vörös sas-rendet Perner főfelügyelőnek adományozta. (Éljenezés.)

Ezután Ludwigh elnök értékes jubileumi beszédet mondott, amelyben párhuzamot vont az egyesület és a vasut történetének multja között. Az élénk tetszéssel fogadott beszéd után Robitsek Sándor igazgató, lovag Grimburg és Borrics tanácsos tartottak szakszerű előadásokat, melyek után a tárgyalást másnapra halasztották.

A nemzetközi műszaki gyűlés tagjai tiszteletére este 6 órakor a Royal-szálló nagytermében mintegy 150 teritékű fényes diszlakomát rendezett a m. kir. államvasutak elnökigazgatósága, amelyen Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter is részt vett, aki Kranold, a porosz államvasutak igazgatósági és Bischof, az osztrák vasuti miniszterium osztályfőnöke közt foglalt helyet. Szemben a miniszterrel, mint házigazda, Ludwigh Gyula főrendiházi tag, az államvasutak elnökigazgatója ült.

Az első felköszöntőt Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter mondta a királyra. A felköszöntőt állva hallgatták végig és lelkesen megéljeneztek.

Azután a miniszter megemlékezve arról a nagybecsű támogatásról, amelyben a vasuti szövetség ügyét a különböző államok kormányai részesítették, a külállamok uralkodóira emelte poharát.

A vendégek az utolsó felköszöntő elhangzása után még sokáig maradtak együtt, gyönyörködve Balogh Károly zenekarának művészi játékában.

A „Kitartás“ negyedik segélynyújtása.

N y u g t a

mely szerint nóm, szül. Dreier Jozefa folyó évi május hó 19-én történt elhalálozása folytán, a „Kitartás“ kölcsönösen segélyező egyesület igazgatóságától nekem e czimen járó **300 azaz háromszáz korona elhalálozási segélyt a mai napon hiány nélkül felvettem**, mit is ezennel nyugtatok.

Kelt Nagy-Becskerek, 1900. évi június hó.

Nehuta Gusztáv,
vonatmálházó.

718. szám.

Láttam és ezennel hivatalosan igazolom, hogy Nehuta Gusztáv a torontáli helyi érdekű vasutaknál Nagybecskerek-Bégapart állomáson mint vonatmálházó van alkalmazva.

T. H. É. V. Nagybecskerek-Bégapart.

Enyedy Béla,
állomás-főnök.

Tanúk:

Wéber Henrik,
áll. málházó.

Olvashatlan
aláírás,

mint tanúk.

(Városi rendőrkapitányi hivatal pecsétje.)

Köszönetnyilatkozat.

A »Kitartás« tekintetes Igazgatóságának
Budapesten.

Fogadja hálás köszönetemet nemes eljárásukért, mert csak annak köszönhetem, hogy a mult hó 15-én boldogult feleségem elhalálozása alkalmából a „Kitartás“-nak tagja lévén, 300 azaz háromszáz korona segélyben részesültem, melyből mint szegény pályaőr, úgy a magam, mint két gyermekem a pillanatnyi szükségéből azonnal mentve voltunk.

Kérem ezt a legközelebbi lapjukban a többi tagtársaimnak is tudomására hozni.

Kelt H.-Némethi, 1900. június hó 16-án.

Nagy Imre,
225. sz. p.-őr.

A bizalmi férfiak folytatólagos jegyzéke.

Sándor-udvar: felsőcsernátoni Végh János állomási előljáró.

Melsicz: Juck János váltóór.

Kassa: Szádeczky Dániel pályafelügyelő.

Murány-Husszurét: Szelko János máv. munkafelügyelő.

Temesvár: Torzsás György főkalauz.

Budapest: Dunaparti déli p. u. Kemény Pál hivatalnok.

A szenes ember.

Ez a jelenet Páris környékén egy villában játszódik le.

Egy tolvaj (épen ki akarja feszíteni egy kis szekrénynek az ajtaját, mikor a szomszéd szobában zajt hall). Hm, jön valaki! . . . Még tetten érnek. (Körültekint.) Ah, itt egy ruhaszekrény. . . Gyorsan, gyorsan! (Beugrik a szekrénybe, s becsukja maga után az ajtót.)

A papa bejön a szobába hat éves fiával, Emillel.

Emil (nyafog): Még nem akarok lefeküdni! . . . Inkább dominót játszom Jules bácsival!

Az *apa*: Fiam, gondold meg, hogy már kilencz óra, s hogy ilyenkor a jónevelésű gyermekek már le szoktak feködni. . . .

Emil: De én nem vagyok jónevelésű gyerek . . . hiszen mindig azt mondjátok!

A *papa*: Nagyon sajnálom, de azért mégis le fogsz feködni. (Elkezdi a fiát vetkőztetni.) Mert ha nem fekszel le, behivom a szenes embert.

Emil: Ó, az egész szenes ember csupa hazugság, — csak azért találták ki, hogy a gyáva gyermekeket ijesztgessék vele!

A *papa*: Ne beszélj ilyen szemérmiséget. . . . Fogadjunk, hogy van szenes ember, sőt itt van a szekrényben. . . . Csak hívnom kell és mindjárt itt lesz. Majd meglátod, hogy elvisz!

Emil szépen nyafog tovább.

A *papa*: Szenes bácsi! Jöjjön, vigye el ezt a rossz fiút!

A *tolvaj*: Brrrru-u-u-u!

A papa e váratlan hang hallatára összeressen s abbahagyja fiának a vetkőztetését. Szemeit akaratlanul is a szekrény ajtajára mereszti s nem tudja levenni róla.

Emil: No papa, mit vársz? Mért nem vetkőztetsz tovább? . . . Papa, nem felelsz? (Mégfogja a papa kezét.) Mi bajod? Ugy látszik, hogy reszketsz? Hát te is félsz a szenes embertől?

Hosszu, kinos szünet.

A *papa* (magában): Nem vagyok ugyan gyáva, se babonás, . . . hanem azért mégis különös ez a dolog. . . . (Hangosan): Elmehet már, szenes bácsi! Mili okos gyerek és le akar feködni. . . .

Emil: Ne hallgasson rá, szenes bácsi! . . . Ugyan, papa, hívd ide ezt a szenes embert, aki sohasem mer elénk állni. . . . Szeretném már látni.

A *tolvaj* (elváltoztatja a hangját, amely úgy hallatszik, mintha a sirból jönne): Szegény elkárhozott lélek vagyok, azért bolyongok a földön, hogy megbüntessem a rossz gyermekeket. . . . Ha azt akarjátok, hogy megjelenjek, nyissátok ki az ablakot, oltsátok el a lámpát, s olvassatok ezerig! (Magában): Így talán majd megmenekülök!

A *papa* (akit ez a titokzatos hang szerfölött meglepett, így szól magában): Nem tudom, álmodom-e vagy csakugyan van itt valaki? (Hangosan): Mili, hallottál valamit?

Emil: Meghiszem azt! Hallod, most meglephetjük a szenes embert, ha akarod . . . Fogd csak azt a botot. . . . Én majd kinyitom a szekrény ajtaját, s mikor kijön, nagyot ütsz a fejére. Helyes?

A *papa* (mégfogja a gyerek kezét s magában így szól): Bizonyos, hogy valami természetfölötti dolog történik ebben a szobában. (Hangosan): Hallod, Mili, mivel ma jó viseltem magadat, nem hagylak itt egy szobában a szenes emberrel; az én szobámban fogsz aludni.

Emil (aki épen nem fél): Ah, papa, hát te remegsz? Ezt igazán nem gondoltam volna rólad, aki hatszor körülutaztad a világot!

A *papa*: Én? Én utaztam körül hatszor a világot?

Emil: Igen, igen. Nézd csak: innen husz kilométernyire van Páris, ahova mindennap be kell menned. Ez az út naponkint oda-vissza negyven kilométer, azaz 300 nap alatt 12,000 kilométer és husz év alatt amióta itt lakunk, 240,000 kilométer. Mivel a föld kerülete 40,000 kilométer, világos, hogy hatszor annyit utaztál, mint amekkora a világ kerülete. Ha pedig ilyen félős vagy, akkor igazán nem volt érdemes hatszor körülutaznod a világot! (Kimennek, s magára hagyják a tolvajt.)

Alphonse Crozière.

A mi szobaurunk.

Irta: Mórícz Zsigmond.

Mikor megházasodott Imre bátyám, Laczika pedig meghalt, nem maradt apának több fia, csak én meg Rózsika, de ő nem számít, mert csak lány volt. Etuskát is akkor akarta elvinni egy morgó bácsi messzire, a Tiszaparra, hogy ott papné legyen, én nem is bántam, mert haragudtam rá, minden nap ő mosdatott meg.

Ekkor történt, hogy a családi tanács hosszú vita után elhatározta, hogy a tulsó szobába szobaurat fogad. A tanácskozásban mindenki részt vett, én is, Rózsika is, ő mindig igen kotnyeles kis lány volt, mama is, apa is, csak Etuska nem szólt semmit. Mi azután annál jobban vitakoztunk, én meg Rózsika olyan csatorászást vittünk végbe, hogy mama sem tudott elcsitítani, hiába mondta, hogy hallgassatok már. Apa nevetve simogatta a nagy, őszes bajuszát s mindig biztatott minket egymásra, hogy (hallgassatok már) azért se úgy van, látod Rózsi, ne hagyd magad Pista. Azon nem tudtunk megegyezni, hogy miért lesz igazán jó, ha szobaurat fogadunk. Mert jó lesz, ez világos. Oh már csak a neve is, nekünk szobaurunk van: nem is fogjuk másképp hívni, csak »szobaur ur«. Urur, de furcsa, urur, így hívjuk csakugyan: »urur«.

No de utoljára megegyeztünk, urat fogadunk. Körül is táncoltuk örömmünkben a szobát, Isten tudja hányszor, én meg Rózsika. Felborogattunk minden széket, lerángattunk minden ágyterítőt, abroszt, a mama nagy bosszúságára, de apa csak azért is biztatott, hogy no még, no még! Etuska meg csak ült és nézte a lámpát, pedig csak a közönséges fehér üveghólyag volt rajta.

Aztán mikor már kitörtük egy szék lábát,

Rózsika volt, ő mindig szeleskedett, mama meg akart verni, akkor apa megírta a czédulát. — Be szépen is tudott írni. Nem tudott úgy senki, még tanító ur sem. Ki is tettük, még akkor este az ablakba, mert hát, ki tudja!

Na hiszen, kitehettük. Másnap egész nap azt lestük, mikor jön a szobaur. Na hiszen leshettük. Nem jött az még harmadnap sem, negyednap sem, pedig én minden fertálykor eldicsekedtem a fiuknak, hogy nekünk ururunk szobaurunk lesz máma.

Ott állott a czédula az ablakban tavasztól nyárig. Nyáron elmentünk a szepességre nyaralni, akkor is ott hagytuk az ablakban. Én a czipszer gyerekeknek is eldicsekedtem, hogy nekünk urunk lesz, azok persze nem értették, mert nem tudnak a szegények még magyarul sem.

Ott állott a czédula nyártól őszig. Mikor újra iskolába mentünk, már nem mertem büszkélkedni vele, hogy szobaurunk lesz, csak Vladár Emilnek mondtam meg, mert ő az idén jött hozzánk, de az sem törődött vele, azt mondta, hogy neki a papája is szobaur, Ezért persze én még jobban csodáltam és irigyeltem.

Szüreten is voltunk a boldogfalvi kertben Andor bácsiéknál, ettünk is sok diót, mert két nagy fa van a tornác előtt. Én mindenikre fel tudtam mászni, de az Andor bácsi fiai olyan mulyák, hogy nem birtak az egyikre sem, pedig arra Rózsika is feljött, ámbár ő csak leány.

Leesett a hó is, el is olvadt, mert másnap már meleg lett. Azután jég is volt az udvaron; olyan nagy jég fagyott; pedig nem is Ágnes locsolta, hanem én, — na, Rózsika is segített egy kicsit. Még akkor sem jött a szobaur.

Végleg elhagyott a reménység is. A szoba kongott az ürességtől, por belepte, a szu ette a butorokat, pedig milyen szépen volt bebutorozva.

Etuskát meg még mindig nem vitték. Az a fekete, morgó bácsi eljött néha és vidáman jött, szomoruan ment, Etuska örökké halasztotta az esküvőt, pedig én sokszor mondtam neki: »Eridj már, ne dörgöld mindig a filem avval a spongyával«. Olyankor még jobban megdörgölte az orrom is, hogy csak úgy prűszkölhetnékem volt tőle, de nem szólt rá semmit.

Egyszer nálunk volt a morgó bácsi. Épen magasra emelt engem, — sose tett egyebet, legfeljebb széthuzta a vékony száját, mintha mosolyogna, oszt' úgy mormogott. Rózsika mindig félt tőle, hisz ő csak lány, de én szembeszálltam volna még a hétfejú sárkánynyal is. Etuska az asztal mellett ült és himezett. Lehajtotta a fejét s szinte megállott a himzöttű, úgy elgondolkozott.

Egyszerre kopogtatás. Etus felnéz s a hogy az ajtó nyílik, az arcza egy pillanat alatt biborvörös, aztán holthaltvány lesz. Reszketve ugrott volna fel, de visszatántorodott.

A morgó bácsi engem földhöz csap s azt kiáltja:

— Micsoda szemtelenség!

Én először megnéztem, ki jött be, egy szép, jó bácsi volt, aztán rákezdtem a sirást. Olyan erősen sirtam, hogy nem is emlékszem, hogy is volt, csak azt tudom, hogy a morgó bácsi iszonyu dühös lett, kiabált, veszekedett, az idegen urat mindig »csavargónak«, »sehonainak« mondta, de az csak mosolygott, olyan furcsán, hogy a morgó bácsi majd kiugrott a bőréből s aztán ott hagyott.

Most a szép bácsi szólott:

— Édes, kedves Et . . .

— Csitt! — kiált Etus.

— Et di immortales! igazítja ki magát ő. —

Papp Pál vagyok, van szerencsém magam bemutatni, hirlapíró. Talán már volt szerencsém találkozni. Különben a szobát akarom kivenni. Ugy-e kiadják? Ki?

Olyan furcsán mondta, külön megnyomva minden szót, hogy először elbámultam, aztán kaczagtam, mert Etuska is nevetett. Mind neveltünk. Ez a jó bácsi. Hogyne adnók ki a szobát! Én adom ki, ha más nem akarja. Meg is ígertem rögtön, hogy kiadjuk a szobát, mert elkergette a morgó bácsit, a ki az előbb földhöz csapott.

Erre még jobban nevettek.

De hát még sem adtuk ki a szobát neki. Elrontotta a dolgot az a morgó medve. Én nem tudom, mit beszélhetett édes anyámnak, de nem lett »urunk«, haragudtam is érte, hogy most lett volna, most is eleresztjük. Etuska vigasztalt meg titokban, mert megígérte, hogy ne busuljak, lesz ő még a mi urunk! Csak jól viseljem magam.

Jól is viseltem magam. De tudom is én hogy, azért még sem adtuk ki neki egy szobát — hanem a házat neki adtuk, — meg Etuskát ráadásul.

Kérelem. Felkérjük a »Kitartás« igen tisztelt tagjait, hogy mindazok, akik a kijelölt bizalmi férfiához vannak beosztva, befizetéseiket ott eszközölgék, ami nagy munka- és költségmegkíméléssel jár. Felkérjük egyszersmind azon tagtárs urakat, akik be vannak osztva ugyan valamely bizalmi férfához, de a helyi viszonyok, vagy bármilyen más körülmények miatt befizetéseiket ott nem eszközölhetik, erről bennünket egy levelezőlapon értesíteni sziveskedjenek, hogy részükre sekk-lapokat küldhessünk. Ezuttal felkérjük azon tagtárs urakat is, akik valamely bizalmi férfiu kerületében laknak vagy annál könnyen teljesíthetik befizetéseiket, de nincsenek oda beosztva, bennünket arról értesíteni sziveskedjenek, hogy kellő beosztásuk felől azonnal intézkedhessünk.

Egy államvasuti portás jubileuma. Takács József, az államvasutak északi főmühelyének kapusa, folyó hó 9-én ünnepelte meg negyedszázados munkásságának jubileumát. Ez alkalommal a főmühely munkásai a telepen levő vendéglőben lakomát rendeztek a jubiláns tiszteletére, melyen virággal díszített asztalnál az ünnepelt ült nejével, jobbra tőle Farkas Emőd A., a »Budapest« derék munkatársa,

balról pedig Skrabák József irodafőnök. Klement Antal a munkások nevében szép beszédben méltatta a derék kapus érdemeit, melyek után Janosovszky László remek kettősfedelű aranyórát láncz-czal nyújtott át munkatársai nevében. Az első fogás után Skrabák József irodafőnök köszöntötte fel az ünnepeltet és a szép számban jelenlevőket; Berecz Lajos, Kovács Gyula, Löwenrosen Jakab, Kenyeres József és Hoffmann Sándor köszöntötték fel az ünnepeltet, éltették a sajtó emberét, ki méltónak találta azt, hogy munkások közt töltsön egy pár órát, továbbá még Skrabák József irodafőnököt, ki munkásainak sorsát szívén viseli. Farkas Emőd hírlapíró szép szavakban emlékezett meg a magyar munkásokról és azok érzelmeiről. Később a »Török-
vés« dalegylete egy 12 tagu kvartettje dalokat énekelt nagy hatással, felváltva saját zenéjével és mellette még egy külön cigány-zenekar kísérte. Az ünnepelt könyektől meghatva köszönte meg a munkásoknak a megtiszteltetést. A társaság a hajnali órákban oszlott szét.

Csere. A miskolczi üzletvezetőség területén beosztott mozdonyvezető cserélni óhajt a kolozsvári üzletvezetőség területén beosztott mozdonyvezetővel, esetleg anyagi kárpótlás mellett is. Érdeklődők sziveskedjenek a „Kiktartás“ kiadóhivatalához fordulni, hol bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

REGÉNY-ESARNOK.

A lelencz.

— Irta: Gara József. — (Folyt.)

II. FEJEZET.

A lelenczházban.

Midőn a lelenczházban ép a legnagyobb zivatar idején megszólalt a villamos-csengő, melyet — mint tudjuk — két magyar nő közül az idősebbik, a fiatalabbnak édes anyja, csengetett meg, az öreg kapus, a ki ágya szélén virrasztott, csodálkozva kapta fel fejét:

— Ebben a rettenetes időben ki hozhat gyermeket?

Bizonyos kétkedéssel kelt fel helyéről s ment az ablakhoz, hogy azt félrevonja. Hát csakugyan ott volt a gyermek. Bevette a kis pólyát. Letette az asztalra, azután kibontotta.

— Milyen gyönyörű kis teremés. Kis fiu. Oh, azok a lelketlen anyák mire nem képesek! Hogy lehet megválni egy ilyen drága kincstől. Bizony, én egy egész világot adtam volna érte annak idején, csak bírhattam volna egy ilyen angyallal. Hanem hát tán épen azért, mert annyira kívántam, tréfált meg a sors azzal, hogy most ezek fordulnak meg a kezeim között. Aztán szeretettel hajolt a kis baba fölé, a ki mosolyra vonta ajkait.

Nevetsz? Hej, pedig sok okod volna sirni sorsod felett. De hát te most még boldog vagy, bizonyára boldogabb, mint a ki idehozott.

Most az öreg vigyázva elhelyezte a kis pólyást, nehogy valahogy leessék az asztalról s azután oda-

ment a csengőhöz és először egyet, azután kettőt csengetett. Kevés vártatva belépett, a kinek az első csengetés szólott, egy tisztán öltözött, intézeti ruhát viselő asszony. Ez egy a lelenczház dajkái közül. Már kezében hozta a mesterséges tápláláshoz szükséges szopóüveget, benne a gondosan elkészített tej. Ólébe vette a kicsikét és szájába adta a gummi-szopókát. A kis ártatlan mohón kezdett az evéshez. Az első eledele az idegenben. Nemsokára ezután leérkezett az, a kinek a kétszeri csengetés szólott.

Ez az intézetnek orvosa és gondnoka volt, a ki a kisdetek tulajdonképeni felvételét végezte s őket egészségi tekintetben megvizsgálta. Azonnal szétbontotta a pólyát és figyelmesen szemügyre vette a kicsikét.

— Szép, egészséges fiu, kár érte, — mondá azután mogorván és újra be akarta pólyázni, a midőn észreveszi, hogy a pólyában egy levél van. Érdeklődéssel bontotta fel a levelet s abban növekedő ámulattal a következőket olvasta:

»Tekintetes Igazgatóság!

E gyermek előkelő, gazdag magyar hölgy gyermeke, a ki grófnő, s szerencsétlen ballépése következményét kénytelen az önök intézetére bízni. A gyermeket anyja imádja és további sorsát egész anyai szeretetével figyelemmel akarja kísélni. Ezért kéri a következőket: Az igazgatóság havonta egy poste restante levelet adjon fel Budapestre »Tivadar, Páris« czimen, melyet az anya küldötté onnan el fog vinni. A gyermeket három éves korában el fogja vitetni édes anyja s további neveléséről ő gondoskodik, magyarnak óhajtván nevelni. A gyermek még nincs megkeresztelve, római katolikus hiten Tivadarnak keresztelendő. Tudom, hogy ezeket a kívánságokat nem köteles az igazgatóság teljesíteni, sőt egyenesen teljesíthetetlenek, épen azért a holnapi napon ismét Tivadar néven egy tizezer frankos alapítvány érkezik tőle az intézet részére.

Ezért gondos, odaadó ápolást és a jelzett uton pontos értesítést kérek három éven keresztül. X. grófnő, az édes anyja«.

A gondnok egyet czuppantott ajkával.

— Ez már azután érdekes dolog. Hát biz itt kivétel senkivel sem történik, de ily esetben, tekintve a fényes adományt, mindenesetre különös gond fordítatik a gyermekre. Majd oda fordult a dajkához és így szólott hozzá:

Ez egy kis grófi csemete, a kinek az anyja három évi ápolásért tizezer frankot ajándékoz az intézetnek. Különös gond fordítandó reá és én önre bízom. Ha a gyermek kitűnő gondozásban részesül, úgy a jótékony és szerencsétlen édes anyja önt is fényesen meg fogja jutalmazni.

A dajka örvendő arczczal vette fel a kis gyermeket és felsietett vele a bölcső-termekbe, a hol egy külön kis részben helyezték el. A gondnok is beírta a felvétel-könyvbe az egész történetet, a levelet pedig a hivatalos irományokhoz csatolta.

Másnap pedig csakugyan megérkezett a tizezer frank adomány.

Az ártatlan kisdedet másnap az adomány vétele után meglátogatta és megtekintette az igazgató is. Ő is igen erősnek, egészségesnek találta s külön meghagyta, hogy származására és a szép adományra való tekintettel a leggondosabb ellátásban részesüljön.

Ábrándozás.

Az éjjeli őr.

III. FEJEZET.

A két idegen nő.

Most kövessük azt a két idegen nőt, a kik a kis fiúskát a leleczházba beadták s a viharos éjben visszahajtottak a fogadóba. Mutassuk be most már a két idegen nőt a maguk igazi mivoltában. A fiatalabbik, mint azt már a leleczházban elhelyezett kis gyermek pólyájában talált levélből is tudhatjuk, grófnő, anyja a kisednek és leánya a vele levő idősebb hölgynek, Zergey Valérné grófnénak. Atyja már meghalt s az özvegy grófné hatalmas vagyon felett uralkodik, melynek élvezésében csak ketten, ő és leánya, Irma grófnő vannak. Párisi utjuknak és az általunk már ismert éjszakai leleczházi látogatásnak a fiatal grófnő ballépése az oka. Követ ő reá azonban csak másodizben lehet vetni, ő inkább áldozat, mint bűnös.

Ott, a hol az özvegy grófnő birtoka van, a szép csalányi uradalomban, évente pár óra huszárok szoktak állomásozni s ezekkel természetesen a tisztikar is, a mely számára lakások mindenkor a grófné uradalmi épületeiben vannak fentartva. Számtalanszor azután a grófnéhoz vacsorára, ebédre is hivatalos szokott lenni a tisztikar és legendákat szoktak beszélni a tisztek azokról a lakomákról, melyeken ilyenkor a kastélyban részük van.

Még a téli esteiken is élénk beszéd tárgyát szokták képezni anya és leány, nemkülönben vendégeik között azok a kellemes nyári esték, a midőn a tisztek náluk időztek és mulattak.

Tavaly is a rendes időben vig trombitaszó mellett bevonult a csinos huszárszászad. Mikor a tisztikar elfoglalta a kastély uradalmi épületeiben szobáit, kifefélkedett és teljes szolgálati diszben tisztelegni ment a kastélyba.

Zergey grófné és Irma grófnő szintén fényes házi-öltözékben fogadták a tisztelgőket. Különösen remekül nézett ki Irma grófnő, a kinek majdnem aranyzóke hajához remekül illett a festői kék ponyola. El is volt ragadtatva a szép grófnőtől az egész tisztikar. De azért egyikük sem annyira, mint Krasznai Kálmán, főhadnagy. A délelőz főhadnagy csak ámult-bámult a szép teremtes láttára s midőn elhagyták a grófné kastélyát, már társai is észrevették rajta a változást. A nagy vendéglőben, hová a kastélyból sörözni mentek, Krasznai főhadnagy valósággal szótlan volt.

— Mi bajod, Kálmán? — kérdezték tisztársai.

— Semmi.

— Semmi, hiszen szavadat sem hallani?

— Talán az utazás.

— Még a legnagyobb gyakorlatok után sem szoktál te így oda lenni, nem pedig pár órai lovaglás után.

— Hagyjatok békében — idegeskedett a főhadnagy.

— Ohó, — kiáltotta a kapitány — tudom én már, mi itt a baj!

— Nos mi? — kérdik minden oldalról.

— Kálmán szerelmes.

Általános hahota felelt rá.

— Igen, igen, elbódította a szép aranyhaju grófnő.

— Rossz tréfa, — felelé kissé boszusan a főhadnagy — de ami Irma grófnőt illeti, az, nem tagadom, nekem rendkívüli szépségnek tűnik fel.

— Hát hiszen ezzel, azt hiszem, valamennyien úgy vagyunk — felelé a kapitány.

— De Kálmánnak mégis jó lesz ezzel a tüzzel nem játszania, őneki nem szabad.

Krasznai főhadnagy arca boszusra változott és kissé érczes hangon szólt tisztársaihoz.

— Erről a dolgról többé ne beszéljünk, mert különben kénytelen lennék társaságokat elhagyni.

— Nos, nem megmondottuk, hogy még is haragszik érte. De hát beszéljünk másról — szólt ismét a kapitány.

És csakugyan a tisztek nem beszéltek többé Kálmán előtt a szép grófnőről, de annál többet maguk között arról a viszonyról, mely Kálmán és Irma között mindszorosabbá lett.

Kálmán mindennapos volt a kastélyban, ahol valósággal dédelgették. Zergeyné elhalmozta a figyelem mindenféle jelével, míg a szép grófnő nem tudott hova lenni az anyja iránti hálától, hogy az milyen nagyon megbecsüli a főhadnagyot, aki meg őneki lassanként minden gondolatává válik. Igen, Irma csakhamar azon vette magát észre, hogy szereti a főhadnagyot. Meg tudta ezt az érzést különböztetni attól a másiktól, amelylyel rendesen viseltetni szokott a csinosabb férfiak, de különösen a fess tisztek iránt. Azok tetszettek neki, de Kálmán egy új világot nyitott meg előtte, a szerelem világát. És ez átlátotta a fiatal grófnő egész lényét. Arczáról sugárzott a boldogság s mindinkább meggyökeredzett lelkében a hit, hogy Krasznai Kálmán főhadnagy lesz az, akihez ő egész életét kötni fogja.

Igy gondolta el, de mondta leányának is a grófné ebbeli sejtelmét. És élték a legszebb órákat és napokat. Sokszor órákig egyedül voltak a szerelmesek s ennek egész gyengédséggel engedett teret a grófné. Hadd tárják fel egymásnak szívüket. Fel is tárták. Valóságos gerle-élet folyt a csalányi kastélyban. De közelgett az idő, midőn a huszároknak téli állomásukra kellett bevonulni, s amidőn Krasznai Kálmán főhadnagnak is el kellett hagynia a boldogság fészket.

— Azt elhagyhatja, — gondolá Irma grófnő — de engem nem kell elhagynia, mert én vele mehetek, vele, mint élete fogytáig sorsának osztályrészesé, hitvese, felesége.

— De hát miért nem kér meg? — kérdi pillanatnyi aggodalommal a grófné. Talán nem mer, azt hiszi, hogy nem kapna meg? — Miért? Ha szeretitek egymást, egy katonatiszt mindenkor elvehet egy grófnőt, ha mindjárt nem is mágnás ő. A szegénysége nem baj, a kauczió tizszeresen kitelik a hozományodból.

És mindennek daczára, hogy az kellő alakban értésére adatott a főhadnagnak, az mégis csak kitérő feleleteket adott, komor, elmélázó kezdett lenni s midőn nagyhirtelen Irma grófnő elé került, szinte összereszent.

(Folyt. köv.)

ISMERETEK TÁRA.

A császárné czipője.

Az öreg Frédéric Fabvre, a Comédie Française volt sociétaire-je, emlékiratain dolgozik mostanában s néhány érdekes apróságot átengedett most belőle a »Gaulois«-nak. Szól ez a megemlékezés egy igen érdekes és a maga nemében ritka epizódról. 1867-

ben történt, amikor tudvalevőleg szintén világiállítás volt Párisban, hogy III. Napoleont számos külföldi uralkodó látogatta meg. Vendégül látta egyebek között Vilmos porosz királyt is, a későbbi német császárt, ki annyira letiporta utóbb hatalmas vendéglátó gazdáját. Az uralkodó tiszteletére diszeládás volt a Comédieben. Az előadás végefelé III. Napoleon felállott, ami jel volt az egész nézőtér számára. Mindenki felállott, a katonák és a fejedelmi vendég is, csak a — császárné, Eugenia császárné nem mozdult. Nem mozdult pillanatok, sőt perczek hosszat. Kinos csöndesség támadt, de a császár végre megsokallta a dolgot és jelentős tekintetet váltott császári feleségével. Eugenia császárné erre felkelt és a porosz király karján távozott a színházból. Feltűnt mindenkinek, hogy a gyönyörű termetű asszony erősen biczeg. A sajtóságos jelenséget maga a császárné magyarázta meg később. Megvallotta pironkodva, hogy van egy nagyon nem előkelő szokása; az, hogy hosszabb ülés közben végtelenül jól esik neki, ha levetheti a cipőjét és a harisnyás lábát közvetlen érintkezésbe hozhatja a padmalylyal. Azon a diszeládáson is ezenképen cselekedett. Letolta lábáról szatin-czipőjét és — hűsölt. Ekkor történt, hogy felállott császári ura s ő nagy zavartan kezdte keresni cipőjét. Tudniillik bársony karosszéke alá toltta volt s onnan kellett most a másik lábával előkotorásznia. Sikerült is felrántania hamarosan. De roppantul kellemetlen fájdalmat érzett; ahogy rajta volt a cipő, úgy tetszett neki, mintha benne szorult volna valami topánjában. De megfontolásra vagy épen a cipő levetésére nem volt már idő, hősies megadással törődött bele tehát sorsába. És egész este türte a spanyolcsizma-szerű kint. Mikor végre szabadult a vendégeitől, végére járt a dolognak és kitűnt ekkor, hogy ami azt a roppant fájdalmat okozta, egy gyönyörű fülbevaló volt. Ennek is kiderült a magyarázata hamarosan. Egyik vendége, egy nagyhercegnő, panaszkodva említette, hogy elveszítette a fél fülönfüggőjét. Eugenia császárné erre nem tudott hamarosabb megoldást, minthogy selyempapirosban és értékes tokban elküldötte a kárvallottnak a fülbevalót. A cipőről persze nem esett szó, ellenben úgy magyarázódott ki a dolog, hogy söprés közben akadtak rá az ékszerre.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Figyelmeztetés! Kérjük a tisztelt tagokat, hogy minden egyes befizetésnél a tagkönyvecske számát okvetlenül felírják a seck- vagy utalvány-lapokra, mert különben a nehézkes kezelés miatt könnyen megtörténhetik, hogy igényeik csorbát szenvednek.

A jó czárné. Az orosz czár feleségét, Feodorovna Alexandrát, leánykorában »Napsugár hercegnőnek« neveztek el a darmstadtiak. Oroszországban is szeretik, mert a szegények és inségesek jó anygala; alkalmat el nem mulaszt, hogy valamelyest javítson az orosz szegények sorsán. Gyermekeknedékhelyeket alapított azokon a vidékeken, ahol a silány termés gyakori — s nemrég azzal a kéréssel

fordult Oroszország összes egyetemeihez, hogy minden olyan könyvet s broszúrát, mely a jótékonyág ügyével foglalkozik, legyen az orosz vagy idegen író műve, jelentsenek be neki.

A kínai nábob. Örökké csak az amerikai nábobokról keringenek a legendák, pedig hát a kínaiak között is akad néhány tulságos milliomos. Például Li-Hung-Csang. Három milliárd a bevallott vagyona, már pedig Kinában sem szokta az ember bevallani összes millióit. Vagyonának alapját azzal vetette meg, hogy a mennyei birodalom egész területére a zálogházak monopóliumát ő kaparintotta kezébe; törvényszabta kamatláb nincsen Kinában, a zálogház tehát úgy nyuzhatja klienseit, ahogy neki tetszik. Tömérdek rizsföldje is van a nábobnak, ki viczekirály korában katonáival műveltette rizsföldjeit. A katonaságot persze az államkincstár fizeti és táplálja Kinában is. És hogy az inkompatibilitás teljes legyen, a viczekirály rizskásáját a hadsereg vásárolta meg.

Vizhiány Párisban. Páris lakosságát ép most a kiállítás alatt vizhiány fenyegeti. Három évig óriási költséggel dolgoztak rajta, hogy a párisi vízvezeték új vizekkel táplálják és az részben sikerült is. Az új forrásokból naponta 50,000 köbméterrel több víz kerül ki naponta és ez egyelőre elég is, de a nagy hőség és szárazság idején a párisi vízvezeték jelenlegi viszonyai mellett okvetlenül vizhiány áll be, miután a vízfogyasztás most, a kiállítás alatt, különben is jóval nagyobb. A hatóságok már előre aggódnak és a lakosságot plakátokon hívják fel, hogy a vizet ne pocsékolja.

Véres esküvő. Egy rémdrámára való anyagot szolgáltat egy amerikai szerelmi házasság, melyet közvetlenül az esküvő előtt kettős gyilkosság előzött meg. Raines Anna, egy ültetvényes 17 éves szép leánya Dooley coutyban, Georgia államban, egy szomszéd ültetvényes 3 évvel idősebb fiának könyörgéseire kimondta a boldogító igent, jegyet is váltottak, de a leány atyja azzal a kijelentéssel, hogy leánya még nagyon fiatal, az esküvőt három évvel elhalasztani óhajtotta. A fiataloknak ez nem tetszett, összebeszéltek a helység lelkészével és elhatározták, hogy az esküvőt már a legközelebbi vasárnapon megtartják. Amikor ez a nap elérkezett, Gleaton Dudley, a vőlegény, Columbus nevű öcsésével megjelent Raines házában, hogy Annát mint rendesen a templomba kísérje. A leány, ki teljesen fölkészülve atyjával a verandán ült, fölugrott, megcsókolta az öreget és a lépcsőkön lefelé sietett. Az öreg azonban megneszelte, hogy itt mi készül és rákiáltott a leányra, hogy maradjon odahaza. A vőlegény kocsiba emelte a leányt és fülébe suttozta, hogy ne hallgasson a tilalomra, mire az öreg odaugrott és a fiatal embert kétszer arculütötte. Dudley Columbus, amikor fivérét visszatántorogni látta, revolvert rántott elő, lött és az öreg farmer, kinek nyakán halálos sebet ejtett a golyó, lerogyott. A fiatal leány jajveszékeltetésére, amikor atyját lerogyni látta, előrohant a meg-

gyilkolt farmer veje, ki a gyilkosra rögtön rálőtt. Erre a vőlegény, hogy öcsését megvédje, szintén előrántotta revolverét és menyasszonya sógorára fogta. Ez mindazonáltal még egyszer lőtt és Dudley Columbus halálosan találva szó nélkül lerogyott. A vőlegény és leendő sógora most egymásnak mentek, de szétválasztották őket. Az ifju Gleadont a bíróság nem merte letartóztatni, mert ebben az esetben az egész helység lakossága, mely a két családdal rokonságban áll, beavatkozott volna és hogy az általános vérboszút kikerüljék, a bűnösök üldözésétől elálltak. Az esküvő a véres eseményt követő napon, közvetlenül a két áldozat temetése után megtörtént.

Házasság és egészség. A francia orvosi akadémia, foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy csak egészséges emberek házasodhassanak. Egész irodalom keletkezett különösen arról, hogy hány fiatal leányt tesznek tönkre testileg is azzal, hogy nőül adják őket fiatal emberekhez, akiknek betegségét a fekete frakk és fehér nyakkendő eltakarja. A La Science et le Mariage-ban most dr. Cazalis ezt az esetet beszéli el:

Dr. Piogey, egyike a legjelesebb gyakorló orvosoknak, megtudja egy nap, hogy valamelyik páciense nősülni készül, bár az illető fiatal ember igen komoly okból méltatlan a házasság szentségére. Magához hivatja a fiatal embert és így szól hozzá;

— Ön tudja, hogy nem házasodhatik, mert állapotja nem engedi meg.

— Azt hiszi, doktor?

— Bizonyos. Valóságos bünt követ el azzal a fiatal leánynyal szemben, aki bizva az ön tisztességében, a magáévá készül lenni.

— Szavamat lekötöttem.

— A mostani esetben hálával fogadják, ha visszavonja.

— De mit szólnak majd szüleim? És jövődöbelim szülei?

— Mondjanak, amit akarnak. De ön nem nőülhet.

— Mégis . . .

— Nincs semmi mégis.

— Doktor ur, nem tehetek másképp.

— Ön tehát nősül?

— Édes Istenem, mit tehesek!

— Igazán megnősül? Elhatározott dolog?

— Igen.

— Nos hát, — kiált föl a doktor — ön nyomorult ficzkó. A hivatásos titok akadályoz abban, hogy menyasszonya szüleit figyelmeztessem. De ha ön a végletekig megy, hát ott ütöm arcza a közönység előtt.

A fiatal ember rohant és visszakeré a jeggyűrűjét.

Ha minden orvos ily lelkiismeretes volna, sok szerencsétlen házasságnak lehetne elejét venni.

A bátor hajósok. Az »Austrasia« hajó kapitánya, W. Ewart, ki San-Francisco és Liverpool között jár, különös históriát beszélt el most, hogy Liverpoolba érkezett. Kalifornia közelében járt hajójával, midőn jelentette neki az árboczkosárban ügyelő ór, hogy egy kis hajó, egy jakt vergődik a

szemhatáron s ugyancsak integet segítségért. Ewart kapitány mentőcsónakot bocsátott a tengerre és személyesen sietett a kis hajó segítségére. A kis hajó valami »Dora« nevű jakt volt és személyzete napok óta éhezett. A jakt tulajdonosa közölte a kapitánynyal, hogy hatvanöt nap előtt indult a »Dorán«, három barátjával, Callaoból s így akar Franciaországba eljutni; vihar érte őket, szinte elmerültek, összes élelmi készletüket tönkretette a sósvíz; napok óta néhány falat kétszersült s egy kerty viz a táplálékuk. A vihar egyiküket le is sodorta a fedélzetről, de szerencsésen megmenekült. Ewart följánlotta a bátor hajósoknak, hogy kikötőbe vontatja hajójukat, de azok hallani sem akartak erről, csupán annyi italt s eleséget vásároltak az Austrasiától, hogy vagy két hónapig elegendő legyen — azután folytatták utjokat a Dorán. Doráról, az Austrasia megérkezése óta, semmi hír.

Méhek a szalonban. Baden-Powel ezredes, Mafeking védője, a hét hónapi ostrom alatt nagyon gyakran gondolt öreg anyjára és a méhekre, amelyek a jó asszony szalonjában éldegélnek. Azokban bizonyára szivesebben gyönyörködött volna, mint a burokban. Tehát a szalonokban méhek is vannak s úgy mondják, hogy a méhek sokkal kellemesebbek, mint például a papagályok és az ölebecskék, akik szintén a szalonokban tanyáznak. Első sorban egészségesebbek, azután nyugodtabbak s a mellett épp olyan mulatságosak. És ha nyugodtan hagyják őket, nem szurnak, ami nem mondható el a szalonok minden lakójáról. Baden-Powelné méhei, amelyeket körülbelül harmincz évvel ezelőtt Sir Benjamin Brodieről kapott ajándékba és azóta a szalonjában tartogatott, különben egyáltalán nem aggaszthatják a szalon vendégeit. A szalon egy fala az övék, kasaik finom szalmából vannak fonva és művészileg díszített állványokon vannak elhelyezve, minden nyílásuk azonban üveggel el van jól zárva, úgy hogy a munkájukat nagyon jól láthatni, ellenben ők maguk nem juthatnak el a szalonba. Az egyes emeletékből egy-egy cső vezet víz- vagy gázvezetékszerűen egy közös csőbe, amelyen át a szabadba juthatnak a méhek, virágok és lóhere közé.

Olcsó utazás. Az orosz kormány mindenképen elő akarja mozdítani Szibéria betelepítését. A szibériai vasut mentén termékeny földek vannak, a melyek még most jóformán lakatlanok. Itt akar az orosz kormány földművelő telepeket létesíteni, és hogy ezt a tervét megvalósíthassa, elhatározta, hogy családi utazó jegyeket ad ki, amelyek a legszegényebb embernek is lehetővé teszik, hogy családjával együtt megtegye a nagy utazást a betelepítendő vidékekre. Ezek a jegyek följogosítják birtokosukat, hogy Tobolszkba, Irkuckba, Vladivosztkba vagy Port Arturba utazzék, egész családra szólnak és európai Oroszország valamennyi vasuti állomásán kaphatók. Az utazás rendkívül olcsó. Egy utazójegy ára Oroszország bármely pontjától egészen Tobolszkgig két rubel. Tobolszkon tul az utazás Szibéria bármelyik vasuti állomásáig ötödfél rubel. Az

ilyen családi jeggyel az egész hatezer kilométer hosszú utat családostul körülbelül tíz forintért lehet vasuton megtenni.

Kételkedés. *A gavallér:* Nemde kisasszony, ön is azt tartja, hogy a csók bajusz nélkül épen olyan izetlen, mint a husleves só nélkül?

A kisasszony: Sajnálom, de én még sohasem . . .

A gavallér (közbevág): Na, na . . .

A kisasszony (folytatja): ettem huslevest só nélkül.

A cs. kir. szab. adriai biztosító társulat Triesztben e hó 3-án tartotta meg rendes évi közgyűlését. Az előterjesztett igazgatósági jelentés első sorban meleg hangon emlékezett meg a röviddel ezelőtt elhunyt báró *Reinelt S. E.* igazgatósági tagról, aki negyedszázadon keresztül vett tevékeny részt a társulat igazgatásában. A 61-ik (1899.) üzleti év alakulására vonatkozó számadatok közül a következő fontosabbakat emeljük ki. *Az életbiztosítási ágazatban* az 1899. évben kötött biztosítási ügyletek 31,021.684 korona biztosított tőkére és 100,974 korona járadékosszagra rugnak. A biztosítási átlag 1899. december végével 205 millió korona tőkét és 538,639 kor. járadékot tüntet ki. A díjbevétel 8,946.702 koronát teszen, míg a halál- és elérési esetekben teljesített fizetések 3,987.533 koronát igényeltek, s ezenfelül függő károkra 769.887 korona lón tartalékba helyezve. Ezen ágazat díjtartaléka és díjattételei 53,643.679 koronára rugnak. *Az elemi (tűz- és szállítvány) biztosítási ágazatok* díjbevétele 17,550.045 koronát tett ki, viszontbiztosításokra 7,876.417 korona lón kiadva és kárfizetésekre — a viszontbiztosítókat illető rész levonása után — 6,746.165 korona fordítatott, míg függő károkra 989,040 korona lón tartalékba helyezve. E két ágazat díjtartaléka 10,125.294 koronára rug. A tűzbiztosítási ágazat 1899-ben ép úgy, mint csaknem mindegyik bel- és külföldi társaságra az adriai biztosító társulatra is felelté kedvezőtlen volt és a végeredmény kedvező alakulása az egybegyűjtött tartalékok kamatai és az életbiztosítási mérleg kedvező eredményének tudható be, 100.000 korona adótartalék levonása után fenmaradó 1.002.488 korona nyeresémből 200.000 korona az életbiztosítási ágazat külön nyereségtartalékának utaltatik át, mely ily módon 2,000.000 koronára emelkedik és osztalék címén — mint az előző évben — részvényenkint 150 korona kerül elosztás alá. A társulat tartalékai több mint 62¹/₂ millió koronát tesznek, amelyből a díjtartalékokra (saját számlára, tudniillik a viszontbiztosítási rész levonásával) 55,226.356 korona, a nyereségtartalékokra 6,363.186 korona és az árfolyam ingadozási tartalékokra (a tőke elhelyezéseknek 1899. évben beállott jelentékeny értékevesztés levonása után 989,978 korona esik. Báró *Reinelt* a trieszti kereskedelmi kamara elhunyt elnöke helyébe ezen kamara első alelnökét: *Dimmer* Ferenczet választották be a társulat igazgatóságába.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Felkérjük igen tisztelt tagjainkat, hogy a szerkesztői üzeneteket elolvasni szíveskedjenek, mert tekintve attól, hogy levelekre, levelezőlapokra, utalvány- vagy cheque-lapon tett kérdésekre többnyire itt válaszolunk s a beküldött pénzküldeményeket, ha több hóra küldetnek, itt nyugtázzuk, gyakran általános érdekű értesítéseket is adunk, bár névre szólnak.

Tóth János, Tisza-Ujlak. Küldött 4 koronát megkaptuk, megfelelően elszámoltuk, üdvözöljük. — *Kell István, Déva.* Küldött 7 korona 40 fillért, *Vizvári Antal, Királyháza.* 29 korona 49 fillért, *Ehrlich József, Déva.* 19 korona 60 fillért, *Nyári Sándor, Normanci.* 8 korona 25 fillért köszönettel nyugtázzunk. Szívélyes üdvözet. — *Kaczér Dénes, Szombathely.* Szíves értesítéseért és fáradozásaiért fogadja előre is őszinte köszönetünket, biztosan hisszük, hogy tagjaink most már rohamosan fognak szaporodni, mert alapszabályainkat, melyeket a miniszter jóváhagyott, sőt az egyesület céljáról elismerőleg nyilatkozott, tagjainknak már megküldtük, s az egyesület áldásos voltát már több

izben fényesen beigazolta. Üdvözöljük. — *Tóth Mihály, Kaposvár.* Elszámoltuk május, júniusra. Üdvözet. — *Iff. Gönczi Károly, Szathmár.* Elkönyveltük május, júniusra. Üdvözet. — *Gálffy Fanny, Nagy-Maros.* Junius, júliusra számoltuk el. Üdvözöljük. — *Baumann H., Nagy-Szeben.* 3 koronát vettünk kézhez, Önnek csak 2 koronát kell most még küldeni, feleslege maradt tehát 1 korona; hogy ezt rendezzük, szíveskedjék jövő hónapra csak egy koronát küldeni. Üdvözöljük. — *Dietz Antal, Gyulafalva.* Köszönettel nyugtázzunk 14 koronát. Üdvözet. — *Balázs Márton, M.-Ludas.* Elkönyveltük május és júniusra. Szívélyes üdvözet. — *Kocsis István, Piski.* Értesítjük, hogy miután Ön már mult év május havában lépett be, így ez év május havától kezdve kell 3 korona 40 fillért havonta fizetni. Jelenleg küldött 3 korona 40 fillért, ebből 2 koronát április hóra javára irtunk, mert arra még hátralékban volt; feleslege van tehát 1 korona 40 fillér, szíveskedjék ehhez még 5 korona 40 fillért beküldeni, miáltal május és június havi hátraléka is rendezve lesz. Kérjük azonban ezt okvetlen még e hónapban küldeni. Üdvözet. — *Pozsgai József, Ószi.* Megfelelően intézkedtünk. Üdvözöljük. — *Szentiváni Miklós, Temesvár.* Elkönyveltük 1531. és 1532. sz. tagunk javára. Üdvözet. — *Ujhelyi János, Berettyó-Ujfalu.* Kézhez vettünk 4 koronát, miután azonban csak 3 korona 40 fillért kell tagtárs urnak havonkint június hótól kezdődőleg beküldeni, feleslege van 60 fillér, hogy ezt rendezhessük, szíveskedjék jövő hónapban csak 2 korona 80 fillért beküldeni, augusztustól kezdve pedig havonkint 3 korona 40 fillért. Üdvözet. — *Pálya Mihály, R.-Palota.* Igen, június és július hónapra könyveltük el. Üdvözet. — *Kovács Imre, Selyp.* Küldött 22 korona 40 fillért megkaptuk. Köszönettel nyugtázzuk. Üdvözet. — *Spekl József, Selyp.* Elszámoltuk május, júniusra. Kérjük jövőben havi befizetéseit — ha csak lehetséges — Kovács Imre ur, máv. raktárnok, bizalmi férfiunknál teljesíteni. Üdvözet. — *Spirer Leó, Kassa.* Csak a belépés napjától számított 2. évtől kezdve kell havonkint 3 korona 40 fillért beküldeni. T. tagtárs mult év október havában lépett be az egyesületbe, így csak ez év október hótól tartozik havonta 3 korona 40 fillért fizetni. Jelenleg kézhez vettünk 4 korona 80 fillért, ebből 4 koronát elszámoltunk javára június és júliusra, felesleg maradt 80 fillér, hogy ezt rendezhessük, szíveskedjék augusztus hóban csak 1 korona 20 fillért küldeni, szeptemberben még 2 koronát s októbertől kezdve 3 korona 40 fillért havonkint. Üdvözöljük. — *Fiam Lajos, Segesvár.* Megkaptuk. Üdvözet. — *Zalavári Béla, Királyháza.* Köszönettel nyugtázzunk 32 korona 60 fillért. Üdvözet, külön levelet is irtunk. — *Tóth János, Tisza-Ujlak.* Küldött 4 koronát a közöltek szerint elszámoltuk. Rendben van. Üdvözet. — *Szatmáry Lajos, Budapest.* Elszámoltuk, megfelelően javára irtuk. Kérjük hátralékot ígérete szerint rendezni. Üdvözet. — *Szelkó János, M.-Hosszurét.* Küldött 5 korona 40 fillért köszönettel nyugtázzuk. Rendben van. Külön levelet is irtunk. Üdvözet. — *Grunszky Ede, Fiume* 26 koronát, *Dobos Elek, Szombathely* 9 koronát, *Dániel Sándor, Banicza* 20 korona 20 fillért köszönettel nyugtázzunk. Szívélyes üdvözet. — *Zsigmond Ferencz, K. Vásárhely.* Küldött 4 korona 80 fillért köszönettel megkaptuk, a közöltek szerint elszámoltuk, teljesen rendben van, szívélyesen üdvözöljük. — *Gángli György, Budapest.* Küldött két koronát vettük, a czimszalag kijavítása iránt intézkedtünk. Értesítjük azonban tagtárs urat, hogy miután Ön már mult év június havában lépett be az egyesületbe, így f. hóra nem 2 koronát, hanem 3 korona 40 fillért kellett volna beküldeni. Hiánya van tehát 1 korona 40 fillér; szíveskedjék azt még e hó folyamán beküldeni, hogy tagsági díjai rendezve legyenek. Üdvözöljük. — *Schmidt Lajos, Szabadka.* Küldött 24 korona 84 fillért — mint már külön levélben is tudattuk — köszönettel nyug-

